הוראת המשפט

לימוד | הוראה מעשית | יעוץ מקצועי

שאלות ותשובות בהלכה

מה הדין כשאדם מזיק לחברו בגלל 'אונס גמור' שאינו תלוי בו בכלל?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

בדין מזיק באונס גמור קיימת מחלוקת יסודית בין הראשונים, כאשר מרן השולחן ערוך מחייב והרמ"א פוטר.

- **שיטת הרמב"ן והשולחן ערוך:** מזיק באונס גמור חייב בתשלום מלא. הש"ך (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן שעח) לומד בדעת מרן המחבר והרמ"בם שאין חילוק, ו"אדם מועד לעולם" – בין בשוגג ובין באונס. הסברא היא שבניגוד לעבירות שבין אדם למקום שבהן אונס רחמנא פטריה, בדיני נזיקין התורה מחייבת את האדם על עצם התוצאה המזיקה בשטח.
- **שיטת תוספות והרמ"א:** תוספות (בבא קמא כז) פוסקים שבאונס גמור ומוחלט (כגון נפילה מחמת רוח שאינה מצויה כלל) האדם פטור. להלכה, בתי הדין בוחנים היטב את גדרי האונס, שכן אם הייתה לאדם שמץ של רשלנות או מודעות מוקדמת, אין זה אונס גמור ולכולי עלמא יהיה חייב.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: horat-hamishpat.co.il · 02-62-60-680

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות